

Lausunto

22.07.2025

Asia: VN/1088/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (lukio- ja ammatillisen koulutuksen lukuvuosimaksut EU/ETA-valtioiden ulkopuolisille ja ammatillisen koulutuksen tilauskoulutus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnon keskeinen sisältö

Elinkeinoelämän Oppilaitokset EOL ry kiittää ministeriötä mahdollisuudesta lausua tilauskoulutukseen ja lukuvuosimaksuihin liittyvästä hallituksen esityksestä.

EOL ry kannattaa esitystä, jonka mukaan ammatillisen koulutuksen järjestäjille avataan mahdollisuus myydä tutkintoon johtavaa tilauskoulutusta. On hyvä, että koulutuksen tilaajalla tulee olla aito intressi koulutuksen tilaamiseen ja rahoittamiseen ja että tämä varmistetaan. EOL ry alleviivaa, että koulutuspalvelun laadukas toteuttaminen edellyttää hyvää kohdemaan tuntemusta (muun muassa koulutuksen ostajien arviointi ja mahdolliset turvallisuuskysymykset) ja tässä maailmalla toimivat laadukkaat agentit ovat olleet paikallaan, sillä kaikilla koulutuksen järjestäjillä ei ole omia resursseja tällaiseen toimintaan. Agenttien laadukas käyttäminen tulee olla jatkossakin mahdollista, vaikka ne eivät itsessään voi toimia koulutuksen tilaajina. EOL ry painottaa myös, että tilauskoulutuksessa lukukausimaksullisena toimintana on riskinsä ja sen kattamiseksi se tulee voida hinnoitella niin, että maksu varmuudella kattaa siitä syntyvät kustannukset.

EOL ry kannattaa lukuvuosimaksuja koskevia esityksiä. Rahoituslain osalta hallituksen esityksessä esitetään, että kuntien ja kuntayhtymien ei tarvitsisi yhtiöittää toimintaansa järjestäessään ammatillisen koulutuksen tilauskoulutusta. Tämä esitys eriyttää toimijoita ja emme kannata sitä.

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen tilauskoulutusta koskevia ehdotuksia

On hyvä, että tilauskoulutus etenee hallitusohjelmassa sovitun mukaisesti. EOL ry kannattaa esitystä, jonka mukaan ammatillisen koulutuksen järjestäjille avataan mahdollisuus myydä tutkintoon johtavaa tilauskoulutusta siten, että koulutettavina ovat EU/ETA-alueen kansalaiset samalla tavalla kuin korkeakouluissa. Kannatamme, että säännöksiä muutetaan niin, että opiskelijoiden oikeuksista ja velvollisuuksista sovitaan entistä paremmin.

On hyvä, että koulutuksen tilaajalla tulee olla aito intressi koulutuksen tilaamiseen ja rahoittamiseen ja että tämä varmistetaan. EOL ry alleviivaa, että koulutuspalvelun laadukas toteuttaminen edellyttää hyvää kohdemaan tuntemusta (muun muassa koulutuksen ostajien arviointi ja mahdolliset turvallisuuskysymykset) ja tässä maailmalla toimivat laadukkaat agentit ovat olleet paikallaan, sillä kaikilla koulutuksen järjestäjillä ei ole omia resursseja tällaiseen toimintaan. Resursseja ei ole viisasta käyttää niin, että jokainen koulutuksen järjestäjä alkaisi hankkia tätä erikoisosaamista organisaatioonsa vaan sitä voi hankkia agenteilta. Agenttien laadukas käyttäminen tulee olla jatkossakin mahdollista, vaikka ne eivät itsessään voi toimia koulutuksen tilaajina.

EOL ry painottaa myös, että tilauskoulutuksessa lukukausimaksullisena toimintana on riskinsä ja sen kattamiseksi se tulee voida hinnoitella niin, että maksu varmuudella kattaa siitä syntyvät kustannukset.

Lausuntonne koskien lukiokoulutuksen tilauskoulutusta koskevia ehdotuksia

-

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen lukuvuosimaksuja koskevia ehdotuksia

EOL ry kannattaa lukuvuosimaksuja koskevia ehdotuksia.

Lausuntonne koskien lukiokoulutuksen lukuvuosimaksuja koskevia ehdotuksia

-

Lausuntonne koskien rahoituslain muutoksia

EOL ry on kannattanut jo pidempään järjestelmää, jossa ammatillisen koulutus järjestettäisiin joko osakeyhtiö/säätiömuotoisesti, kuten reformilain valmistelun ohessa jo hyvin aikanaan perusteltiin. Muutoksen myötä muun muassa ammatillista koulutusta järjestävien organisaatioiden vertailtavuus mahdollistuisi ja elinkeinoelämän osuus johdossa vahvistuisi nykyisestä. Nyt hallituksen esityksessä esitetään, että kuntien ja kuntayhtymien ei tarvitsisi yhtiöittää toimintaansa järjestäessään ammatillisen koulutuksen tilauskoulutusta. Tämä esitys eriyttää toimijoita ja emme kannata sitä. Jos esitettyyn malliin mentäisiin, miten on esimerkiksi ajateltu varmistaa kuntien ja kuntayhtymien markkinaperusteinen hintataso tilauskoulutuksessa tai markkinahäiriöihin puuttuminen?

Lausuntonne koskien oppivelvollisuuslakiin ehdotettavaa muutosta

EOL ry:llä ei ole huomautettavaa esitykseen.

Lausuntonne koskien tiedonvaihto-oikeuksia

EOL ry kannattaa esitystä. EOL ry painottaa, että kaikkineen koulutuksen järjestäjien tulisi saada sellaiset tiedot, joilla se kykenee arvioimaan kustannukset ja muut keskeiset seikat etukäteen tarkasti.

Koriseva Soile
Elinkeinoelämän Oppilaitokset EOL ry